

STSJ de Canàries de 20 de gener de 2020, recurs 850/2018

Reconeixement del dret al complement per maternitat en la pensió de jubilació a un home que va cuidar dels seus fills després de la defunció de la seva esposa (accés al text de la sentència)

Un home l'esposa del qual va morir l'any 2003, **va sol·licitar l'aplicació del complement per maternitat a la seva pensió de jubilació**, regulada a l'art. 60 LGSS i que es reconeix legalment només a les dones que han tingut o adoptat dos o més fills.

El TSJ li reconeix el dret a aquest complement, afirmant que:

- **El concepte de maternitat utilitzat per la norma refereix a una interpretació àmplia del terme i inclou als fills adoptius**, és a dir, transcendeix de la maternitat biològica i es vincula a la pràctica de les cures projectades sobre els menors descendents, essent la situació protegida la pèrdua d'oportunitats laborals o inferior cotització que comporta, sense remei, el temps dedicat a la cura, perquè aquesta tasca està mancada de reconeixement social o contributiu al sistema de la Seguretat Social, excepte en els casos legals taxats en els arts. 235 a 237 LGSS.
- Compensar els desavantatges patits en el desenvolupament de la carrera professional, per dedicar-se a la criança dels seus fills, constitueix un objectiu legítim de la política social, però suscita dubtes l'exclusió total i incondicional dels pares perquè això pot incentivar l'abandonament femení del mercat laboral per a la cura dels fills, fomentant la segregació de rols de gènere.
- La STJUE de 12 de desembre de 2019 ha declarat que **l'art. 60 LGSS incorre en una discriminació directa per raó de sexe**, per diversos motius: a) el complement de maternitat no conté cap element que estableixi un vincle entre la seva concessió i el gaudiment d'un permís de maternitat o els desavantatges que pateix una dona en la seva carrera a causa de la interrupció de la seva activitat durant el període que segueix al part; b) **la circumstància que les dones estiguin més afectades pels desavantatges professionals derivades de la cura dels fills perquè, en general, assumeixen aquesta tasca, no pot excloure la possibilitat de comparació de la seva situació amb la d'un home que l'assumeixi** i que, per aquesta raó, hagi pogut patir els mateixos desavantatges en la seva carrera (STJUE assumpte Griesmar); i, c) no sembla que aquest complement pugui compensar els desavantatges als quals estiguin exposades les dones ajudant-les en la seva carrera i garantint en la pràctica, d'aquesta manera, una plena igualtat entre homes i dones en la vida professional.
- Per tant, **aquest complement està conferint un tracte desigual, per raó de sexe, davant situacions comparables**. És així perquè, malgrat és cert que estadísticament les dones cuiden més que els homes, i per tant pateixen en major mesura els desavantatges laborals derivats d'aquesta pràctica, no ho és menys que aquells que exerceixen com a cuidadors acaben patint aquests mateixos desavantatges i pèrdua d'oportunitats laborals que les dones. Per això, tractant-se de situacions comparables, no pot tractar-se de manera diferent a tots dos sexes.

En conseqüència, el complement de maternitat regulat en l'art. 60 LGSS, incorre en una discriminació directa per raó de sexe, en excloure els pares

de sexe masculí pensionistes (jubilació, invalidesa i viduitat contributives) que puguin estar en una situació comparable a la de les mares treballadores.

- En conclusió, **el sol·licitant, pare de quatre fills, té dret a un complement del 15 % sobre la seva pensió de jubilació.**

En relació amb aquesta sentència, cal recordar que continua encara pendent l'adaptació legal de l'art. 60 LGSS, amb l'objectiu de complir amb el que s'estableix a la STJUE de 12 de desembre de 2019. Mentrestant, són els tribunals, com en aquesta sentència, els que estan adaptant la norma legal.